

School voor speciaal basisonderwijs

2020 -
2021

Sociaal veiligheidsplan

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken
3. Veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's
4. Scheppen van voorwaarden, beleggen van taken, samenwerken met ouders en externe partners
5. Positief pedagogisch handelen
6. Preventieve activiteiten en programma's in de school
7. Signaleren en effectief handelen bij signalen, grensoverschrijdend gedrag en incidenten.
8. Borging door een continu en cyclisch proces, ingebed in de totale pedagogische aanpak en schoolontwikkeling

1. Inleiding

Een veilige school is een school waar leerlingen en personeel met plezier kunnen werken en waar zij zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen.

Het sociaal veiligheidsplan is een wettelijk verplicht document.

Het wordt opgesteld door het leerteam veiligheid en besproken met en vastgesteld in het MT en door het team. Vervolgens wordt het ter instemming aan de MR voorgelegd, waarna het ter informatie naar de bestuurder en de inspectie gestuurd wordt.

Dit document wordt jaarlijks bijgesteld en/of geactualiseerd.

2. Visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken

Visie op veiligheid

Het team van SBO De Dijk is van mening dat veiligheid de basis is voor het onderwijs. Leerlingen, teamleden en ouders moeten zich veilig kunnen voelen op school. Pas dan kan er groei ontstaan op gebied van sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling. Voor onze leerlingen geldt specifiek dat zij zich in veilig voelen in een omgeving waar rust is, die voorspelbaar is en waar een positief pedagogisch klimaat heerst. Omdat veiligheid een belangrijke onderlegger is voor het onderwijs op SBO De Dijk, is er een leerteam veiligheid geformeerd. Dit leerteam bestaat uit teamleden met opleiding in en/of affiniteit met veiligheid op zowel cognitief al sociaal-emotioneel gebied.

Kernwaarden sociale veiligheid

De kernwaarden voor de sociale veiligheid zijn: samen, leren, creëren en groeien. Zowel de fysieke als de sociale veiligheid wordt volgens deze kernwaarden vormgegeven.

Doelen en evaluatie sociale veiligheid

Naar aanleiding van vragenlijsten wordt de sociale veiligheid onder leerlingen jaarlijks gemonitord. De uitkomsten van deze vragenlijsten, zijn de onderlegger voor het vaststellen van doelen met betrekking tot de sociale veiligheid voor de daar opvolgende periode. Deze doelen worden teambreed vastgesteld onder leiding van het leerteam veiligheid.

Samen

Leren

Creëren

Groeien

Schoolregels

Voor SBO De Dijk worden het komend schooljaar gedragsregels opgesteld die gelden voor leerlingen, teamleden en ouders en externen. De gedragsregels zullen zichtbaar zijn in de school en de groepen. Gedurende het schooljaar zal er met regelmaat een regel centraal staan, waarbij in de eigen groep met de leerlingen wordt gesproken over de concrete invulling in de eigen groep.

Gezamenlijk opstellen groepsregels

Bij de start van het schooljaar stellen de leerlingen met de leerkracht 5 groepsregels op die positief geformuleerd zijn. Deze hangen voor iedereen zichtbaar op de groepsdeur en zijn de leidraad voor het gedrag gedurende het schooljaar.

Protocol grensoverschrijdend gedrag Groeisaam

Wanneer de afspraken in de klas en het protocol grensoverschrijdend gedrag van de school niet afdoende is, treedt het protocol schorsing en verwijdering in werking. Dit protocol is op bestuursniveau vastgesteld en geldt voor alle scholen van stichting Groeisaam. Dit protocol is te vinden op de website van de school (www.sbodedijk.nl > informatie_> schorsing-en-verwijdering-protocol).

Gedragscode

Uitgangspunt op onze school is dat kinderen, ouders, personeel en alle anderen die op onze school actief zijn elkaar gelijkwaardig en met respect behandelen. Om dit te realiseren is een kader belangrijk waarin afspraken en gedeelde waarden zijn vastgelegd. Groeisaam heeft hiervoor een gedragscode opgesteld. Tijdens het maken van dit veiligheidsplan geldt nog de

Schoolorganisatie-veiligheid-sociaal veiligheidsplan

oude versie, de nieuwe bijgestelde versie zal oktober 2020 op de website van onze school en Groeisaam worden gepubliceerd.

Protocol grensoverschrijdend gedrag SBO De Dijk

Op SBO De Dijk is het uitgangspunt dat iedereen zo werkt dat alle personen dit als prettig ervaren. Dit lukt niet altijd en daarom is er door het team vastgesteld wat ordeverstoring gedrag en grensoverschrijdend gedrag is. Daarbij is een protocol opgesteld waarin staat wat de afspraken zijn als er sprake is van grensoverschrijdend gedrag. Teamleden, ouders en leerlingen zijn hiervan op de hoogte. Het document staat op de website van de school (www.sbodedijk.nl > informatie > beslisschema protocol grensoverschrijdend gedrag).

Vervoersprotocol SBO De Dijk

Aangezien veel leerlingen gebruik maken van het leerlingenvervoer, maar er ook veel leerlingen met de auto worden gebracht en opgehaald of op de fiets komen is er voor ieders veiligheid een vervoersprotocol opgesteld dat jaarlijks in alle groepen wordt besproken, aan ouders wordt verstuurd en op de website wordt geplaatst. (www.sbodedijk.nl > informatie > vervoersprotocol)

Actieve geledingen bij formuleren van visie, kernwaarden, doelen en regels

De schoolvisie en de kernwaarden zijn geformuleerd door het volledige team van de school. Doelen worden onder leiding van het leerteam veiligheid met het team geformuleerd en/of bijgesteld.

Schoolregels worden door de teamleden en een geleding van de leerlingen (de leerlingenraad) vastgesteld. De groepsregels worden door de leerkracht en de leerlingen uit de groep vastgesteld.

Informerende geledingen en nieuwe medewerkers over visie, kernwaarden, doelen, regels

Ouders, nieuwe medewerkers en externen kunnen de visie en de kernwaarden vinden op de site van de school.

Doelen zijn terug te vinden in de documenten waar dit sociaal veiligheidsplan naar verwijst en zijn deels op de website van de school te vinden en deels op de server (schoolorganisatie > veiligheid).

Nieuwe medewerkers worden op de hoogte gesteld door de directeur, IB'er en de collega-leerkrachten.

3. Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's

Goed en actueel beeld van beleving sociale veiligheid op school

Jaarlijks nemen we bij de leerlingen van leerjaar 6, 7 en 8 de vragenlijst veiligheidsbeleving af in Vensters

Binnen de tweejaarlijkse afname van de Risico Inventarisatie en Evaluatie van de Arbomeester wordt het personeel bevraagd op het gevoel van veiligheid. Daarnaast worden ouders met ingang van schooljaar 2019/2020 jaarlijks bevraagd middels een vragenlijst.

Beeld van veiligheidsrisico's en incidenten.

De uitkomsten van bovengenoemde inventarisaties geven in het algemeen aan dat de veiligheidsbeleving ruim voldoende scoort, maar dat het ook voorkomt dat leerlingen zich minder veilig voelen. Die signalen nemen de teamleden serieus en daar wordt over gesproken.

Bijstellen beleid

De uitkomsten van de inventarisatielijsten zijn uitgangspunt voor het evalueren en bijstellen van het beleid. Afhankelijk van de frequentie van de afname van de inventarisatie worden de gegevens gemonitord door het veiligheidsteam. Indien het veiligheidsteam de uitkomsten van de inventarisaties aanleiding vindt voor het bijstellen van het beleid, dan wordt het voltallige personeel hierbij betrokken.

Niet wettelijke verplichte bronnen om beeld te vormen van veiligheidsrisico's en incidenten.

Naast de wettelijke verplichte bronnen om het veiligheidsbeleid te monitoren kijkt het veiligheidsteam ook naar de gegevens uit het leerlingvolgsysteem. Daarin staan incidenten rondom sociale veiligheid vastgelegd.

Gegevens over fysieke veiligheid worden vastgelegd in de Arboklapper door de leerkracht in overleg met de preventiemedewerker(conciërge) en/of de directeur.

4. Scheppen van voorwaarden, beleggen van taken, samenwerken met ouders en externe partners

Onderzoeken van ruimtes (binnen en buiten), materialen en toezicht ingericht op sociale veiligheid.

Toeziicht bij ons op school

Het houden van toezicht is van groot belang wanneer we willen werken aan de veiligheid binnen de school. Leerlingen hebben (naast gelegenheid om te oefenen met zelfstandigheid, en naast ondersteuning daarbij van volwassenen) ook altijd toezicht nodig. Leerlingen houden zich niet vanzelfsprekend aan regels en zijn geneigd grenzen te verkennen. Ze hebben het nodig dat die grenzen worden aangegeven door volwassenen. Bovendien kan in een situatie waarin onvoldoende toezicht en dus onvoldoende 'leiding' is, onveiligheid in een groep leerlingen sluipen.

De risicovolle periodes op een schooldag zijn de overgangen van bijvoorbeeld de klas naar het gymlokaal of naar het schoolplein, de pauzes op het plein en de tijdstippen vlak voor of vlak na het begin van de school. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt rondom het toezicht op verschillende plekken gebeurtenissen:

Behalve de afspraken die we als team hebben gemaakt over ons eigen gedrag bij het toezicht, hebben we samen met de leerlingen geformuleerd welk gedrag van de leerlingen in welke situaties wordt verwacht.

In- en uitgaan van de school:

Op onze school vinden we het belangrijk dat de kinderen, de ouders en andere bezoekers zich welkom voelen in onze school. We willen aan de kinderen laten merken dat elk kind ertoe doet.

Er zijn afspraken over de tijd waarop de poort open- en dichtgaat.

Alle groepen hebben een vaste plek bij het in- en uitgaan van de school.

Tijdens de pauze en na schooltijd gaan leerkrachten en/of ondersteunend personeel mee om toezicht te houden en om als aanspreekpunt te fungeren voor taxichauffeurs en ouders.

Gymles:

We lopen op een afgesproken manier naar de gymzaal en terug naar de school.

In de kleedkamers gedragen we ons volgens duidelijk afgesproken regels.

Op de gang:

We lopen rustig op de gang.

We gaan via afgesproken routes naar onze klas.

Tijdens een voorstelling

Er zijn duidelijke regels voor het gedrag bij een voorstelling, die van tevoren met de leerlingen worden besproken.

Wanneer leerlingen, ouders of teamleden zich niet aan de regels houden, worden zij daar op aangesproken. Mocht een leerling na herhaaldelijk aanspreken geen verbetering laten zien in het naleven van de regels, dan gaat het protocol grensoverschrijdend gedrag in.

Wettelijke verplichte taken en functies met betrekking tot sociale veiligheid.

Klachtcontactpersoon:

Op elke school is een medewerker als contactpersoon benoemd. Dat zijn op onze school K. van den Beld (IB'er) en J. Gerritsen (leerkracht). De contactpersoon luistert naar uw verhaal en stelt vragen om helder te krijgen wat de juiste plek is om uw klacht te behandelen. Hij/zij

heeft geen bevoegdheid om klachten inhoudelijk te onderzoeken, te beoordelen of te behandelen.

De contactpersoon zal in eerste instantie nagaan of en hoe alle mogelijkheden benut zijn/worden, om de klacht binnen school, met de groepsleerkracht en de schoolleiding, op te lossen. Indien dit niet gelukt is of wenselijk is, dan wordt met u besloten waar de klacht voor nader onderzoek c.q. behandeling voorgelegd wordt. De contactpersoon begeleidt u bij het inschakelen van een vertrouwenspersoon en zal achteraf bij u nagaan of de klacht naar tevredenheid is opgelost.

Anti-pestcoördinator:

J. Gerritsen (leerkracht) en E. van Loon (directeur)

De anti-pestcoördinatoren zijn beide gediplomeerd. Zij hebben als taak, team, leerlingen en ouders te informeren over de aanpak die de school volgt als er sprake is van pesten en in geval van pesten het ondersteunen van alle betrokkenen. Zij zorgen voor het jaarlijks actualiseren van het anti-pestprotocol.

Vertrouwenspersoon:

Mevrouw A. Goeman-Goselink	06-23773057	annette@goeman.info
L. van den Anker	06-33730747	cmvdanker@hetnet.nl
De heer A. Haverkort	06-13927345	andrehaverkort10@gmail.com

De vertrouwenspersoon begeleidt, geeft bijstand en verwijst de klager naar gelang de situatie en de behoefte van de klager. Zij kan naar eigen inzicht bemiddelen tussen klager en aangeklaagde en functioneert daarbij binnen de kaders van de klachtenregeling. De commissie verheldert en bemiddelt, maar oordeelt niet. De klachtenregeling ligt voor u op school ter inzage en is tevens na te lezen op de website van Groeisaam.

De leden van de commissie van vertrouwenspersonen zijn onafhankelijk, d.w.z. zijn niet aan Groeisaam verbonden, en komen uit de regio.

Niet wettelijke verplichte taken en functie met betrekking tot sociale veiligheid.

Naast de wettelijke verplichte taken en functies zijn er op SBO De Dijk extra taken en functies geformeerd, die de bevordering van de sociale veiligheid tot doel hebben.

Leerteam veiligheid:

Dit team werkt vanuit interesse en opleiding samen aan alle facetten van het sociaal veiligheidsplan. In het leerteam veiligheid zit onder andere een contactpersoon vertrouwenszaken, een anti-pestcoördinator, psycholoog, leerkrachten in het bezit van de opleiding HBO Master EN (specialisatie gedrag) en leerkrachten die cursussen of opleidingen volgen of gevolgd hebben op gebied van gedrag en leren.

Commissie van onderzoek en begeleiding (CvOB):

In de commissie van onderzoek en begeleiding hebben de IB'er, psycholoog en de directeur zitting.

De CvOB kijkt naar de organisatie van de leerlingenzorg. Daarnaast bespreekt de CvOB hulpvragen van leerkrachten met betrekking tot individuele leerlingen die uitstijgen boven de normale hulpvragen en ze inventariseren of er leerkrachten zijn die mogelijk ontlast moeten worden of versterking kunnen gebruiken.

De leden van de CvOB bespreken mogelijke oplossingen en maken afspraken hierover met de betrokkenen. Zij brengen de doorgaande lijn binnen de school in kaart.

De CvOB komt twee- of driewekelijks bij elkaar.

Inzet externe partners uit jeugdhulp en veiligheid

Indien de maatregelen die op school genomen worden niet afdoende zijn, kan er een beroep worden gedaan op externe partners die leerlingen, ouders en leerkrachten kunnen ondersteunen. Bij het inschakelen van externe hulp aan individuele leerlingen wordt er vooraf

toestemming gevraagd aan ouders. Bij het inschakelen van externe hulp ter ondersteuning van een volledige groep, worden ouders van tevoren geïnformeerd.

Klachtenregeling en vertrouwenspersoon aansluiting onafhankelijke klachtencommissie

Op SBO De Dijk wordt de klachtenregeling van stichting Groeisaam gehanteerd. Deze is terug te vinden op de website van stichting Groeisaam en van de school (www.sbodedijk.nl > ouders > klachten).

5. Positief pedagogisch handelen

Structuur en voorspelbaarheid

Een vaste structuur en duidelijkheid over wat er verwacht wordt draagt bij aan het gevoel voor veiligheid. Zeker bij leerlingen die last hebben van faalangst en/of die moeite hebben om hun gedrag te reguleren.

Daarom zit er een vaste structuur in de organisatie van de dag en de week. De leerkrachten ondersteunen deze structuur met schoolbrede afspraken en middelen (dagritmekaarten, protocol grensoverschrijdend gedrag).

Samenwerken

We willen alle leerlingen het gevoel geven dat hun aanwezigheid ertoe doet en dat de klas of de school minder leuk is als hij of zij er niet bij is. Dit doen we onder andere door kinderen te laten samenwerken met verschillende leerlingen, door samen omgangsafspraken te maken, samen te bedenken welke taken er in de klas zijn en die met elkaar verdelen, of als klas presentaties (bijvoorbeeld koffieochtend, voorleeswedstrijd) voor andere klassen te verzorgen. In het begin van het schooljaar besteden we veel aandacht aan de vorming van een positieve groep in alle klassen (met de lessen van blok 1 van Leefstijl).

Investeren in de relatie met de leerlingen

Een belangrijke voorwaarde voor een gevoel van veiligheid is bij leerlingen is een goede relatie met de eigen leerkracht. Alle personeelsleden investeren in het leren kennen van de leerlingen en in het opbouwen van een goede onderlinge relatie met hen. Ieder kind moet voelen dat het ertoe doet, dat de leerkracht en/of de onderwijsassistent het fijn vindt dat hij of zij er vandaag weer is. Alle personeelsleden zorgen ervoor dat ze aan het begin van het jaar tussen de bedrijven door met iedere leerling een gesprekje voeren over persoonlijke zaken als: dingen waar ze tegenop zien, die ze leuk vinden of spannend, hoe het thuis gaat en wat ze graag doen na schooltijd.

Complimenten

Kinderen (en ook volwassenen) hebben de neiging om de negatieve gedragingen te benoemen, en het positieve als vanzelfsprekend te beschouwen, terwijl uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat het benoemen van wat positief gaat bijdraagt aan groei op het gebied van gedrag en leren. Daarom geven de leerkrachten en onderwijsassistenten veel complimenten over concreet waarneembaar positief gedrag. Zo leert een kind wat het goed doet en dat dit gezien en gehoord wordt. Het kind doet ertoe.

Daarnaast leren de leerlingen binnen de methode Leefstijl leren bewust positief gedrag te benoemen in de vorm van een compliment. Dit draagt bij aan een positieve sfeer in de groep.

6. Preventieve activiteiten en programma's

Leerstof, activiteiten of programma's gericht op het bevorderen van positief gedrag en het tegengaan van onveilig gedrag.

In elke groep wordt een methode gehanteerd voor sociaal-emotionele ontwikkeling. In groep 1/2 is dat de doos vol gevoelens en vanaf groep 3 de methode Leefstijl.

Leerlingen worden gewezen op hulpmogelijkheden bij problemen of onveiligheid op school, thuis of in de vrije tijd.

Dit gebeurt door alle personeelsleden indien zij mogelijke problemen opmerken.

Personeelsleden die hier vragen over hebben kunnen hiervoor terecht bij de anti-pestcoördinatoren, IB'er, psycholoog of directeur.

Leerlingen wordt geleerd dat er "geheimen" zijn waarover je moet praten en met wie zij dat kunnen doen binnen de methode Leefstijl voor sociaal-emotionele ontwikkeling en tijdens de lentekriebelweken.

Scholing en training van het personeel op het gebied van competenties voor het bevorderen van sociale veiligheid en omgaan met grensoverschrijdend gedrag wordt door de schoolleiding en schoolbestuur gestimuleerd en gefaciliteerd

Die scholing en training wordt aan alle betrokken functionarissen op school gegeven. Tijdens het schooljaar 2018-2019 hebben alle medewerkers van SBO De Dijk de training omgaan met verbale en fysieke agressie gevolgd. De inhoud van deze training wordt jaarlijks geoefend tijdens geplande bijeenkomsten.

Daarnaast volgen personeelsleden scholing rondom de signalering van onveilige situaties en rondom de aanpak daarvan. De inhoud van de trainingen wordt gedeeld met het team tijdens onderwijsoverlegmomenten en tijdens studiebijeenkomsten met collega-SBO-school Klavervier.

7. Signaleren en effectief handelen bij grensoverschrijdend gedrag en incidenten.

Signalen

De school werkt actief met een sociaal -emotioneel leerlingvolgsysteem (zien!) om leerlingen in hun gedrag te volgen.

De school signaleert onveiligheidsgevoelens of onveilig gedrag, waaronder pesten, bij leerlingen en personeel.

Expliciete signalen van leerlingen en ouders over onveiligheid en pesten worden altijd serieus genomen.

Iedereen binnen de school weet met wie hij signalen kan delen en dit gebeurt ook. De school kent de eventuele belemmeringen om dit te delen.

Effectief handelen

De school heeft een heldere ondersteuningsstructuur voor het (multidisciplinair) wegen van ondersteuningsbehoeften en veiligheidsrisico's en het vaststellen en in gang zetten van een aanpak van een doorgaande lijn daarvoor (CvOB en leerteam veiligheid).

De samenwerking met externe partners van jeugdhulp en veiligheid is in de ondersteuningsstructuur effectief georganiseerd.

De toegang tot lichte en zware hulp voor leerlingen en/of ouders is binnen de ondersteuningsstructuur efficiënt geregeld.

De gemaakte afspraken en protocollen worden nageleefd bij grensoverschrijdend gedrag of incidenten.

De school zorgt altijd voor goede opvang voor slachtoffers en van getuigen van een incident en zorgt altijd voor duidelijkheid naar de dader(s), ook bij pesten.

Incidenten worden binnen het leerlingvolgsysteem geregistreerd (Parnassys) ten behoeve van het gezamenlijk leren van ervaringen.

